

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародні конфлікти»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародні конфлікти
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/семестр	3/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні конфлікти» є ознайомлення студентів з основними науковими підходами до розуміння і дослідження явища конфліктів у міжнародних відносинах.</p> <p>Основні цілі вивчення дисципліни: визначення ключових характеристик і причинно-наслідкових змінних характеристик сучасних конфліктів; набуття студентами вичерпних знань, необхідних для пояснення причин, джерел і динаміки міжнародних конфліктів і їх взаємозв'язок з основними підходами до міжнародних відносин і досліджень безпеки; допомогти студентам застосувати теоретичні знання, отримані під час курсу, для визначення ефективної політики та надання рекомендацій щодо управління та вирішення конфліктів; заохочення студентів розвивати основні дослідницькі навички, які включають постановки цікавих дослідницьких питань та проведення досліджень щодо сучасних випадків конфлікту та співпраці в міжнародних відносинах.</p>
Компетентності
<p>Дана дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК 6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами). СК 7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському</p>

континенті, та місце в них України.

СК 8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

Результати навчання

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

3. Структура дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Статус та значення конфліктології у сучасному суспільстві	Розглянути проблему конфлікту в сучасній науці. Розглянути основні підходи до визначення даного поняття. Ознайомитись із становленням конфліктології як автономної наукової галузі. Знати структуру та функції конфліктології, методи конфліктології.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 2. Конфлікт як соціальне явище	Ознайомитись із трактуванням поняття «конфлікт» та «соціальний конфлікт». Розглянути форми та рівні прояву конфлікту. Визначити функції соціального конфлікту.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 3. Механізм виникнення конфлікту	Ознайомитись із причинами виникнення конфлікту, з'ясувати умови виникнення конфлікту. Розглянути механізм виникнення конфлікту.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Індивідуальне завдання;• Завдання для самостійної роботи
Тема 4. Статична та динамічна характеристика конфлікту	Ознайомитись із структурою конфлікту. Розглянути динаміку протікання конфлікту.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 5. Конфлікти великих соціальних груп. Етноконфлікти та міждержавні конфлікти	Ознайомитись із різновидами конфліктів між великими соціальними групами. Розглянути конфлікти великих соціальних груп на пострадянському просторі. Охарактеризувати етнічні конфлікти всередині держави.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Індивідуальне завдання• Завдання для самостійної роботи
Тема 6. Насильство як засіб вирішення конфлікту	Ознайомитись із поняттям насильства. Розглянути легальні та нелегальні форми насильства.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,

	З'ясувати, що таке агресія та самозахист у міжнародному праві.	<ul style="list-style-type: none"> • Індивідуальне завдання • Завдання для самостійної
Тема 7. Попередження конфліктів	Розглянути соціальне партнерство. Розглянути співробітництво як засіб попередження конфлікту, визначити види співробітництва, з'ясувати, яку роль відіграє у вирішенні конфліктів.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної
Тема 8. Нейтралізація або послаблення конфліктів	Розглянути юридичні засоби врегулювання конфліктів. Знати засоби вирішення внутрішньополітичних конфліктів. Ознайомитись із способами вирішення міждержавних конфліктів. З'ясувати, що таке ненасильницький опір.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання • Завдання для самостійної
Тема.9 Переговори як засіб вирішення конфліктів	Розглянути роль консенсусу та компромісу у розв'язанні конфліктних ситуацій. Знати етапи підготовки переговорів. Розуміти стратегії і тактики ведення переговорів. Розуміти, що таке переговори в екстремальних умовах.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної
Тема10. Прогнозування міжнародних конфліктів	Розуміти суть наукового прогнозування. Знати процедуру та стадії прогнозування, прогностичні моделі, типи прогнозів. Ознайомитись із методологією та методами прогнозування.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні (семінарські) заняття	20
Контрольна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Іспит	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на практичних заняттях	Контрольна робота	Оцінка за індивідуальне завдання	Іспит	Разом за залік
20	20	10	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на *практичних (семінарських)* заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 20 балів.
- *Контрольна робота* передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал може скласти 20 балів
- Оцінювання *індивідуального завдання* (максимально 10 балів) передбачає підготовку розрахунково-графічної роботи у формі презентації та її аудиторний захист. Студенти, відповідно до запропонованих тематик готують інформаційний (20–25 слайдів) та розрахунково-графічний матеріал (власно розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел. При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації.
- *Іспит* передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів
- *Підсумкова оцінка* за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 20 балів), за контрольну роботу (максимально – 20), за індивідуальне завдання (максимально – 10) і оцінки за іспит (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимального може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним

завдань.

- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, презентації, схеми)
Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none">1. Бернадський Б.В., Мілославська О.М. Сутність і природа міжнародного конфлікту та політичний компроміс: історичний погляд Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 8.2. Бернадський Б.В. Міжнародні конфлікти. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/mignar_konfl.pdf3. Біляк Ю.В. Історичні аспекти виникнення конфлікту та еволюція поглядів. Агросвіт. 2017. № 13. С 29–41.4. Богінська І. В. Конфлікти пам'яті в міжнародних відносинах. Регіональні студії. 2021. № 24. С. 103–109.5. Бруз В.С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів: навч. посібник / В.С. Бруз. – К.: Либідь, 1995.6. Капітоненко М.Г. Міжнародні конфлікти: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2009. – 352 с.7. Орлянський В. С. Конфліктологія: Навч. посібник для вузів/ В. С. Орлянський; Мін-во освіти і науки України, Запорізький нац. техн. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2007.8. Примуш М. Конфліктологія: Навч. посібник для вузів/ Микола Примуш;; Мін-во освіти і науки України. - Київ: Видавничий дім "Професіонал", 2006.9. Русинка І. Конфліктологія. Психологія запобігання і управління конфліктами: Навчальний посібник/ Іван Русинка;; Мін-во освіти і науки України. - К.: Професіонал, 2007.10. Шевель, І.П. . Конфлікт проти конфлікту: соціологічний аналіз світової проблематики. <i>Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти</i>. 2021. Випуск 8. С. 238 – 248.11. Стецюк Н.,Шекета М. Історія та витоки сепаратизму в Каталонії / Шекета М. // Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: ЛІК. – 2019. – Вип.13 – С. 168-177.12. Стецюк Н., Шекета М. Морально-психологічний аспект «історичної травми» етносу. Сепаратистом стають чи народжуються? / Шекета М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 149. / К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. – Київ. – 2021. – С. 28-35.13. Sheketa , M., & Stetsyuk , N. (2021). SEPARATISM – NEW TREND AND THREAT IN EUROPEAN SECURITY. ГРААЛЬ НАУКИ, (9), 313-314. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.54	
Інформаційні ресурси Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є: – законодавчі акти, нормативні документи;	

- праці вітчизняних і зарубіжних вчених;
 - матеріали науково-практичних конференцій;
 - підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
 - професійні видання України;
 - Інтернет-ресурси, зокрема:
14. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>
16. Наукова бібліотека ПНУ – <http://lib.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних відносин</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103</p> <p>(0342) 75-20-27</p> <p> kmv@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/pnuir</p> <p> https://www.instagram.com/pnu_international_relations/</p>
Викладач	 <p>Стецюк Наталія Миколаївна</p> <p>– кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин</p>
Контактна інформація викладача	<p> nataliia.stetsiuk@pnu.edu.ua</p>

Політика курсу

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності,
--------------------------	--

	<p>що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час Заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти».</p>

	<p>відповідно до п.14 «Відрахування студентів» <u>«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 із внесеними змінами наказ № 80 від «12» лютого 2021 року) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Викладач

Стецюк Н.М.